

॥ ११ ॥ तेत्वया मोक्षिणः संन्यासिनः मोक्षाश्रमस्थाः ॥ १२ ॥ आरण्यकेभ्यो वानप्रस्थेभ्यः लौहानिसौवर्णादीनि लोहानां कांचनं वरमिति लिङ्गात् ॥ १३ ॥ १४ ॥ पाकयज्ञाः गृह्याग्निसाध्या इष्टयः १५ ॥ १६ ॥ १७ ॥ परीतया विपरीतया ॥ १८ ॥ ऋजोः अवक्रस्य मृदोः दयालोः ॥ १९ ॥ निशाम्य आलोच्य मम मनः मोहं मौढ्यं आयाति परिभूयते चेत्यन्वयः परिभवार्तिः ॥ २० ॥ लोकाः भोग्यानि निष्ठे प्रकाशंते प्रकाशनस्थेयाख्योश्चेति तङ् ॥ २१ ॥ धाता ईश्वरः शुक्रं प्राक्कर्म बीजं उच्चरन् उत्कर्षेणानुसरन् ॥ २२ ॥ यथेति हेनरवोर सूत्रधरेण समाहिता सम्यक् नित्युक्ता सती अंग ईरयति तथा इमाः प्र

स्वाहाकारैः स्वधाभिश्च पूजाभिरपि च द्विजान् ॥ देवतानि पितृश्चैव सततं पार्थसेवसे ॥ ११ ॥ ब्राह्मणाः सर्वकर्मैस्ते सततं पार्थतर्पिताः ॥ यतयो मोक्षिणश्चैव गृहस्थाश्चैव भारत ॥ १२ ॥ भुंजते रुक्मपात्रीभिर्यत्राहं परिचारिका ॥ आरण्यकेभ्यो लौहानिभाजनानि प्रयच्छसि ॥ नादेयं ब्राह्मणेभ्यस्ते गृहैकं च न विद्यते ॥ १३ ॥ यदि दं वैश्वदेवं तेशांतये क्रियते गृहे ॥ तद्वत्वातिथिभूतेभ्यो राजन् शिष्टे न जीवसि ॥ १४ ॥ इष्टयः पशुबंधाश्च काम्यनैमित्तिकाश्च ये ॥ वर्त्तते पाकयज्ञाश्च यज्ञकर्म च नित्यदा ॥ १५ ॥ अस्मिन्नपि महारण्ये विजने दरयुसेविते ॥ राष्ट्रादपेत्य वसतो धर्मस्ते नावसीदति ॥ १६ ॥ अश्वमेधो राजसूयः पुंडरीकोऽथ गोसवः ॥ एतैरपि महायज्ञैरिष्टे भूरिदक्षिणैः ॥ १७ ॥ राजन्यरीतया बुद्ध्या विषमेऽक्षपराजये ॥ राज्यं वसून् यायुधानि भ्रातृन्मां चासि निर्जितः ॥ १८ ॥ ऋजोर्मृदोर्वदान्यस्य क्रीमतः सत्यवादिनः ॥ कथमक्षव्यसनजा बुद्धिरापतिताव ॥ १९ ॥ अतीव मोहमायाति मनश्च परिभूयते ॥ निशाम्य ते दुःखमिदं मिमांसा पदमीदृशीं ॥ २० ॥ अत्राप्युदाहरंती ममिति हासं पुरातनं ॥ ईश्वरस्य वशे लोकास्तिष्ठन्ते नात्मनो यथा ॥ २१ ॥ धातैव खलु भूतानां सुखदुःखे प्रियाप्रिये ॥ दधातिसर्वमीशानः पुरस्ताच्छुक्रमुच्चरन् ॥ २२ ॥ यथादारुमयी योषानरवीरसंमाहिता ॥ ईरयत्यंगमंगानि तथाराजन्निमाः प्रजाः ॥ २३ ॥ आकाश इव भूतानि व्याप्य सर्वाणि भारत ॥ ईश्वरो विदधातीह कल्याणं यच्च पापकं ॥ २४ ॥ शकुनिस्तु बद्धो वानियतोऽयमनीश्वरः ॥ ईश्वरस्य वशे तिष्ठेन्नान्येषां नात्मनः प्रभुः ॥ २५ ॥ मणिः सूत्र इव प्रोतो न स्योत इव गोवृषः ॥ स्रोतसो मध्यमापन्नः कूलाद्वक्ष इव च्युतः ॥ २६ ॥

ज्ञाः अंगानि हस्तादीनि ईश्वरेण समाहिताः सत्य ईरयति चेष्टयं त्यंगकर्मणि तिपाठे अंग कर्मणि कर्तृणि कर्मनुरोधी ईश्वर इत्यर्थः इमाः प्रजाश्चेष्टयंतीति संबंधः ॥ २३ ॥ अंतर्बहिर्व्याप्तौ आकाशदृष्टांतः भूता निजरायुजादीनि ॥ २४ ॥ बद्धो वा बद्ध इव अन्येषां उपाध्यायादीनां ॥ २५ ॥ न सिनासिकायां न स्यं न सासूत्रं न वाओतः प्रोतः अवद्वौ आकाशशकुनिस्तदृष्टांतौ ईश्वरस्य व्यापकत्वमेव कत्वयोः त्रयाम णि वृषदृष्टांता जीवस्यास्यांतव्ये ॥ २६ ॥